

Projekt:
VYHLEDÁVACÍ STUDIE CYKLOTRASY JIZERA

I. etapa:
ÚSEK SVIJANY - TURNOV - ŽELEZNÝ BROD

Zadavatel	Město Turnov , nám. Českého ráje, Turnov
Řešitel	Ing. Jindřich Jeníček , Žižkova 1013, 511 01, Turnov
Ev.číslo projektu	25004
Datum	Březen 2005

1 - Popis záměru

1.1. Popis celkového záměru a prioritních cílů

Záměr vybudování cyklotrasy s úseky cyklostezek podél toku řeky Jizery je již dlouhodobým cílem aktérů v oblasti cyklistiky a na území horního toku Jizery od Turnova k hranicím s Polskou republikou je sledován od roku 2001, kdy byla zpracována první verze vyhledávací studie. Záměr je realizačně rozdělen na dva hlavní záměry:

- a) vybudování cyklotrasy Jizera s úseky cyklostezek v úseku Svijany - Turnov - Železný Brod - Semily - Jablonec nad Jizerou - Kořenov / Harrachov s propojením na cyklotrasy v Polské republice,
- b) marketing a propagace cyklotrasy Jizera v úseku Káraný - hranice s Polskou republikou včetně doplnění turistické infrastruktury a využití úseků cyklotrasy oddělené od motorové dopravy nejen pro cyklistiku, ale také pro vozičkáře, in-line bruslaře a další sportovně-rekreační činnost.

Prioritními cíli pro budování cyklotrasy Jizera jsou:

- a) vytvoření bezpečného koridoru pro cykloturistickou dopravu v koridoru řeky Jizery s možným využitím pro lokální cyklistickou dopravu (do zaměstnání, do školy nebo za službami), prioritou je nalezení cykloturistické trasy ve vzdálenosti max. **do 5 km** od toku řeky Jizery,
- b) nalezení vedení cyklotrasy přednostně po místních komunikacích, lesních a polních účelových komunikacích, lesních stezkách nebo nově budovaných úsecích cyklostezek, výjimečně se připouští vedení po komunikacích III. třídy o vhodné šířce nebo s malou intenzitou provozu, zásadně se nepřipouští vedení po komunikacích II. třídy (s výjimkou krátkých úseků v zastavěných částech obcí, které nelze řešit jiným ekonomicky přijatelným opatřením), a po komunikacích I. třídy (bez výjimky),
- c) vybudování související turistické infrastruktury na celém úseku cyklotrasy Jizera, což představuje vytvoření nezbytných turistických informačních míst (rozcestí, informační mapy, posezení, stojany na kola), vytvoření přestupních míst na hromadnou nebo individuální dopravu (parkoviště, úpravy železničních stanic, podpora systému cyklobusů) a případné vybavení úseků cyklotras osvětlením v místech, kde bude cyklotrasa využívána k dojíždění do zaměstnání,
- d) prověření návaznosti cyklotrasy Jizera na stávající systém cykloturistických tras a provázání cyklotrasy s dalšími turistickými systémy (pěší turistika, návštěvy kulturních a přírodních zajímavostí, vazba na cyklobusy) formou vytvoření bezpečných odstavných míst pro kola, vytváření oblastí „cyklistických rájů“ s možností delšího pobytu v jedné lokalitě.

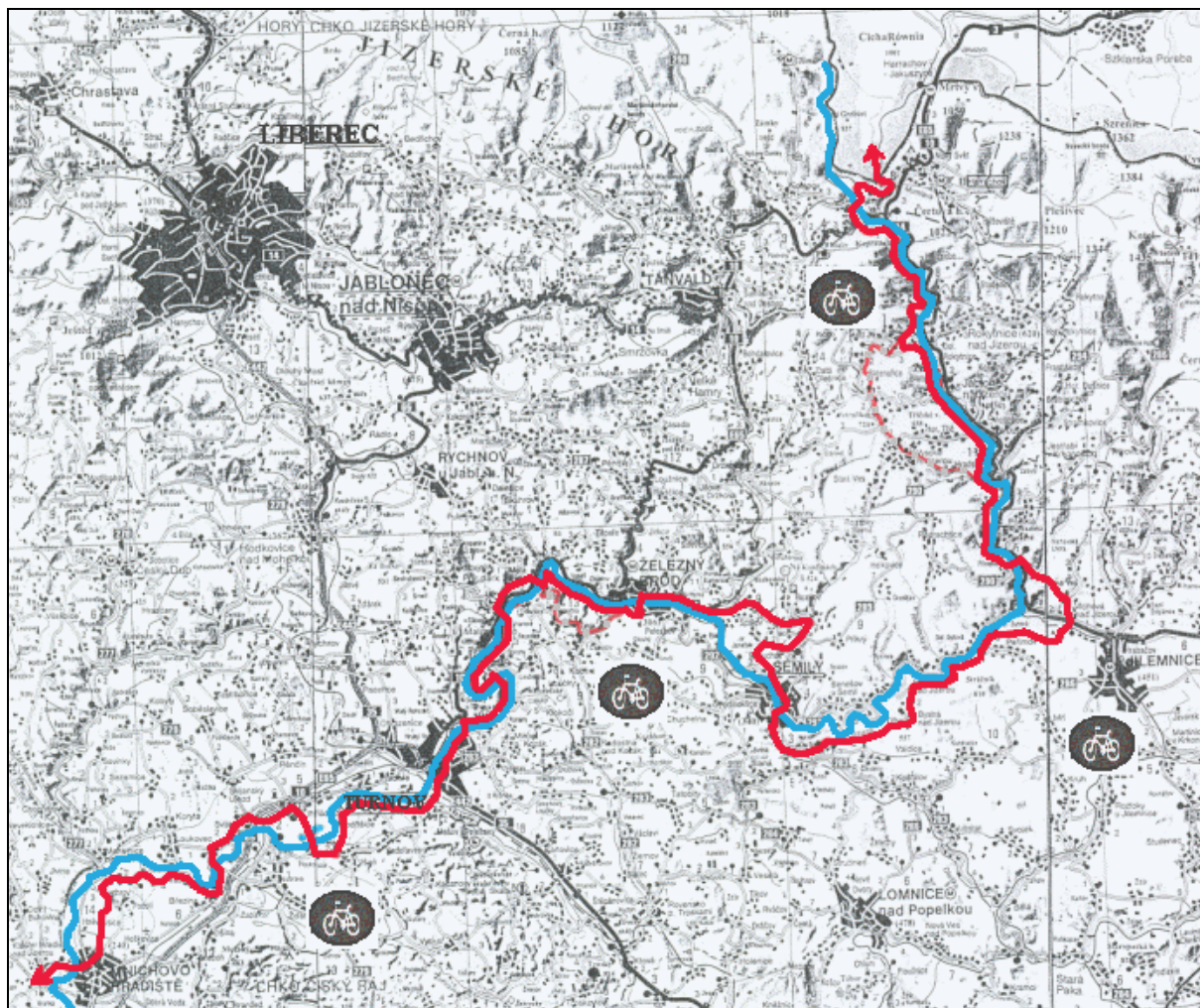
Zpracovaný záměr vybudování cyklotrasy dle zadání v úseku Svijany - Turnov - Železný Brod je součástí celkového záměru v oblasti technické i marketingové, a proto pro návrh technického řešení platí výše uvedené zásady a prioritní cíle. Vypracovaná studie ve výše uvedeném úseku bude sloužit pro další jednání a zpracování souvisejících dokumentací a projektů v řešeném území :

- nutné změny územních plánů se zpracováním cyklostezek,
- zpracování projektů pro územní a stavební řízení,
- zpracování prováděcích projektů, především pro úseky cyklostezek,
- vypracování žádostí o podporu projektu a dotace na realizace jednotlivých úseků projektu (včetně studií proveditelnosti a dalších podpůrných projektů).

Pro realizaci jednotlivých úseků cyklotrasy a cyklostezek se hledají vhodné zdroje financování. Krátký přehled možných podpor je uveden v kapitole 2.5 této dokumentace. Předběžné projednání záměru již proběhlo s dotčenými orgány v oblasti cykloturistiky, kterými jsou na území Libereckého kraje především Krajský úřad Libereckého kraje a Klub českých turistů.

Do schematického zákresu je zakreslen tok řeky Jizery (modře) a orientačně cílové vedení cyklotrasy Jizera (červeně). Současně jsou vyznačeny lokality, ve kterých se předpokládá vytvoření nabídky turistických cyklistických okruhů, ubytování, stravování a dalších služeb včetně nabídky lokálních turistických produktů zaměřených na cyklistiku. Tyto oblasti označeny značkou a předpokládá se jejich vytvoření ve čtyřech lokalitách:

- Mikroregion Jizera - Český ráj,
- Maloskalsko a Kozákov,
- Jilemnicko,
- Kořenov a Krkonoše.

1.2. Souvislosti projektu

Záměr vybudování cyklostezky Jizera v úseku Svijany - Turnov - Železný Brod je součástí širšího záměru vybudování cyklotrasy podél toku řeky Jizery v úseku od Káraného, tedy od ústí Jizery do Labe, až k prameni Jizery včetně propojení na cyklotrasy v Polské republice. Tento rozsáhlý projekt je postupně realizován v trasách evidovaných Klubem českých turistů jako :

- cyklotrasa č. **241** v úseku Káraný - Mladá Boleslav - Klášter Hradiště nad Jizerou
- cyklotrasa č. **223** v úseku Klášter Hradiště nad Jizerou - Turnov - Harrachov.

Zatímco úsek cyklotrasy z Káraného do Klášteřa Hradiště nad Jizerou je již z velké části vyznačen a chybí doplnit a vybudovat několik úseků v okolí Mladé Boleslavi a Debře, úsek z Klášteřa Hradiště nad Jizerou do Harrachova je záměrem, který dosud není jednotně značen a nejsou vybudovány žádné úseky plánované cyklotrasy v navrhovaných parametrech.

Dočasným řešením náhrady cyklotrasy č. 223 je vedení jednotlivých úseků následujícími cyklotrasami:

- cyklotrasa č. 3047 v úseku Klášter Hradiště nad Jizerou - Svijany
- cyklotrasa č. 3048 v úseku Svijany - Všeň, Ploukonice
- úsek Všeň, Ploukonice - Všeň, Mokrý neznačen (cca 1,0 km)
- cyklotrasa č. 4012 v úseku Všeň, Mokrý - Turnov
- cyklotrasa č. 4170 v úseku Turnov - Železný Brod - Paseky nad Jizerou
(úsek Turnov - Malá Skála nevyznačen)
- cyklotrasa č. 22 v úseku Paseky nad Jizerou - Harrachov / Kořenov.

Z pohledu technického řešení je cyklotrasa Jizera postupně realizovatelná po úsecích, s reálným dokončením celého úseku v navržené trase je však možno počítat nejdříve v roce 2010. Z pohledu propagace turistiky a zdravého způsobu života je však pojem „Cyklotrasa Jizera“ využitelný již v současné době a je možné ho používat jako marketingový pojem pro propagaci celého území nebo jednotlivých regionů po toku řeky Jizery.

1.3. Dotčené území

I. etapa projektu Vyhledávací studie cyklotrasy Jizera je umístěna v území podél toku řeky Jizery ohraničeném na jihozápadě obcí Svijany a na severovýchodě městem Železný Brod. Na trase se nacházejí obce a města Libereckého kraje na pomezí okresů Liberec, Jablonec nad Nisou a Semily.

Přímo dotčenými obcemi na trase jsou (ve směru proti toku Jizery) :

- 1) Obec Svijany (člen mikroregionu Jizera)
kontaktní osoba: Ing. Petr Lelek (starosta)
- 2) Obec Příšovice (člen mikroregionu Jizera)
kontaktní osoba: Petr Prádl (starosta)
- 3) Obec Všeň
kontaktní osoba: Ivan Herbst (starosta)
- 4) Obec Modřišice
kontaktní osoba: Lidmila Tomíčková (starostka)
- 5) Obec Přepere
kontaktní osoba: Ing. Luděk Sajdl (starosta)
- 6) Město Turnov
kontaktní osoby: PhDr. Hana Maierová (místostarostka)
Ing. Pavel Kanclíř, Martin Holan, Ing. Jana Šnytrová (odbor rozvoje města)
- 7) Obec Rakousy (člen mikroregionu Podkozákovsko)
kontaktní osoba: Ing. Karel Guznar (starosta)
- 8) Obec Koberovy (člen mikroregionu Podkozákovsko)
kontaktní osoba: Jindřich Kvapil (starosta)
- 9) Obec Malá Skála (člen mikroregionu Podkozákovsko)
kontaktní osoba: Jiří Nejedlo (starosta)
- 10) Obec Líšný (člen mikroregionu Podkozákovsko)
kontaktní osoba: Jiří Mikeš (starosta)
- 11) Město Železný Brod
kontaktní osoby: Mgr. Václav Horáček (starosta)
Mgr. Martin Řehák (odbor rozvoje města)

1.4. Zadavatel projektu

Zadavatelem projektu je město Turnov, které projekt financuje z vlastních zdrojů a z příspěvku dotčených obcí Koberovy, Malá Skála, Líšný a města Železný Brod. Předpokládá se, že podobná struktura financování bude použita také pro realizaci projektu po právním vyřešení majetkových vztahů při získání dotace nebo grantu. O finanční spolupráci je jednáno také s obcemi Svijany, Příšovice, Modřišice a Přepře, po jejichž území je cyklotrasa vedena.

Identifikační údaje zadavatele projektu	
Název	Město Turnov
Adresa	Městský úřad Turnov A. Dvořáka 334, 511 01 Turnov
Statutární zástupce	Ing. Milan Hejduk, starosta
Zástupce pro zpracování projektu	Ing. Pavel Kanclíř, odbor rozvoje města Martin Holan, odbor rozvoje města
IČO	00276277
Telefon	481 366 111

1.5. Zpracovatel projektu

Zpracovatelem projektu je projekční kancelář Ing. Jindřich Jeníček z Turnova. Projektová kancelář se již podílela na zpracování některých dílčích souvisejících projektů samostatně nebo prostřednictvím firmy JENA CZ s.r.o., Turnov. Jedná se o následující projekty :

- Studie rozvoje cykloturistiky v Horním Pojizeří (zadavatel ARR Nisa s.r.o., Liberec, 2001)
- Pojizerská cyklotrasa - studie proveditelnosti (zadavatel Krajský úřad Libereckého kraje, 2004)
- Pojizerská cyklotrasa - úsek Turnov - Dolánky (zadavatel Město Turnov, 2005).

Identifikační údaje zpracovatele projektu	
Název	Ing. Jindřich Jeníček
Adresa	Žižkova 1013, 511 01 Turnov
Zpracovatelský kolektiv	Ing. Jindřich Jeníček Ing. Daniel Mach Monika Poláchová Mgr. Jan Petera (foto)
IČO	61221091
Telefon / E-mail	481 325 542 / jenacz@iol.cz

1.6. Zapojení dalších partnerů

Na základě pokynu zadavatele byl od započetí projektu mezi partnery přizván zástupce zpracovatele komunitního plánu města Turnov a zástupce Svazu tělesně postižených. Tito partneři speciálně posuzují využití cyklotrasy pro jiné druhy bezmotorové dopravy a případné konflikty s řešením jiné než dopravní problematiky :

Občanské sdružení Fokus Turnov - zpracování komunitního plánu

Správa CHKO Český ráj - oblast ochrany přírody v oblasti CHKO Český ráj

Povodí Labe a.s. - dotčené břehy řeky Jizery

České dráhy a.s. - provozovatel železnice a majitel vybraných drážních objektů (nádraží)

Správa železniční dopravní cesty s.o. - zástupce majitele železničních pozemků ve vlastnictví ČR

Magistrát města Mladá Boleslav - koordinace s cyklotrasami na okrese Mladá Boleslav

Krajský úřad Libereckého kraje - koordinátor cyklotras na území Libereckého kraje

Jiří Jiroudek - konzultace úseků vhodných pro tělesně postižené

2 - Popis variant a technického řešení

2.1. Návrh ideového řešení

- Cyklotrasa Jizera (cyklotrasa č. 223) je v úseku Svijany - Turnov - Železný Brod vedena v co největší blízkosti toku řeky Jizery, čímž je zajištěna atraktivní poloha cyklotrasy pro cykloturisty a příhodné výškové poměry (stoupání, klesání) při vedení cyklotrasy pro všechny uživatele cyklotrasy.
- Při navrhování jednotlivých úseků cyklotrasy se bere ohled na využití cyklotrasy pro jiné druhy bezmotorové dopravy a v maximální míře se vedení navrhuje na místních nebo účelových komunikacích. Zároveň je nutné respektovat nutné šířkové uspořádání v místech, kde se předpokládá společný pohyb cyklistů, pěších a dalších uživatelů komunikace. Minimální šířka komunikace se uvažuje 2,0 m v místech samostatného pohybu cyklistů a 3,0 m v místech soustředěné bezmotorové dopravy. Tyto hodnoty jsou navrženy jako minimální.
- Při návrhu cyklotrasy se respektuje potřeba snížit na minimum počet konfliktních míst mezi motorovou a bezmotorovou dopravou a účelem je především odvedení cyklistů ze silnice I. třídy (I/10). Cyklotrasa vede turisticky atraktivním územím, kde je již dnes silná cyklistická doprava, a ta se realizuje na komunikacích určených přednostně pro motorovou dopravu.
- V období před realizací úseků cyklostezek budou využity úseky stávajících značených cyklotras, která vedou ve směru plánované cyklotrasy, ale nespĺňují požadované parametry (např. cyklotrasa č. 4170).
- Pro využití cyklotrasy Jizera pro lokální turistiku a krátké vyjíždky bude kromě značené a vybudované cyklotrasy hledána souběžná varianta doplňkových cyklotras vedených mezi významnými cíli po opačném břehu Jizery nebo v blízkém okolí. Budou tak vytvořeny krátké cykloturistické okruhy.

2.2. Varianty řešení

Pro potřebu zpracování projektu byla I. etapa vyhledávací studie cyklotrasy Jizera rozdělena do 3 úseků podle stupně připravenosti, podle okruhů řešených problémů a podle společných technických opatření pro realizaci.

	1.úsek Svijany-Příšovice-Turnov	2.úsek Turnov- Malá Skála	3. úsek Malá Skála-Železný Brod
délka úseku	10,4 km	10,7 km	7,8 km
hlavní problematika	- vedení po silnicích II. a III. třídy	- nevyhovující průjezd Turnovem - vedení po silnici III. třídy	- využívání silnice I. třídy - délkově a sklonově nevyhovující provizorní cyklotrasa
hlavní záměr	- vedení cyklotrasy k areálu Písečáků v Příšovicích	- vedení cyklotrasy atraktivním údolím Jizery („Průlom Jizery“)	- vedení cyklotrasy atraktivním údolím Jizery s možností koupání
připravenost výstavby cyklotrasy	dosud neřešeno	- studie cyklotrasy (2001) - projekt úprav Turnov - Dolánky (2005)	dosud neřešeno
obecný návrh řešení	Vedení z Příšovic přes Všeň a Modřišice do Turnova s využitím polních cest.	Vybudování cyklotrasy a úseků cyklostezek podél toku Jizery.	Vybudování úseků cyklostezek podél toku Jizery.
další varianty řešení	Vedení z Příšovic po polní cestě a po silnici II. třídy do Přepeř a napojení na cyklotrasu č. 14.	Vedení po silnici III. třídy.	Vybudování cyklostezky lesem mezi Malou Skálou a Líšným a vedení po silnicích II. a III. třídy.
provizorní řešení	Vedení po silnicích II. a III. třídy.	Vedení po silnici III. třídy.	Vedení po cyklostezce a po silnicích II. a III. třídy s křížením silnice I. třídy.

Popis navržených variant řešení jednotlivých úseků cyklotrasy

Popis navržených variant řešení jednotlivých úseků cyklotrasy Jizera (cyklotrasa č. 223) blíže popisuje varianty řešení ve výše uvedené tabulce. Je popisován celý úsek cyklotrasy ze Svijan do Turnova a Železného Brodu.

2.2.1. Popis úseku Svijany - Turnov

Realizace cyklotrasy Jizera, úseku Svijany - Turnov, je připravována ze Svijan, kde sousedí Liberecký a Středočeský kraj. Na základě dohody mezi koordinátory cyklotras byla za styčný bod zvolena cyklotrasa č. 3047 v úseku Loukov - Svijany vedená zde po komunikaci III. třídy.

Popis úseku je ukončen na křižovatce u zastávky ČD Turnov, město, kde se nachází významný bod křížení cykloturistických tras (mimo jiné křížování s cyklotrasou č. 14) a předpokládá se napojení na plánovaný sportovně rekreační areál Sobotecká.

Navržené cílové řešení

Na spojení Svijany - Příšovice nebylo nalezeno vhodné řešení v blízkosti řeky Jizery. Trasa je z křižovatky do Svijan vedena kolem místní dominanty - pivovaru, a kolem restaurace. Pro křížení rychlostní komunikace R10 je využit silniční podjezd, který je dostatečně široký, stejně tak křížení se železnicí je mimoúrovňové. Dále je cyklotrasa směřována do místního sídliště rodinných domů Podolí, a do Příšovic je komunikace přivedena po místní komunikaci podél železniční trati. V tomto úseku je nutno vybudovat krátký (asi 200 m) úsek komunikace.

Při hledání vedení trasy podél toku řeky je omezujícím prvkem křížení komunikace II. třídy (II/610), kde není dostatek prostoru pod stávajícím mostem přes Jizeru a pro realizaci vhodného řešení by musela být upravena konstrukce mostu nebo tok řeky, což je nereálné. Stejně tak pro případné vedení cyklotrasy po komunikaci II. třídy v krátkém úseku ze Svijan do Příšovic by bylo nutno zřídit oddělené pruhy pro cyklisty na obou stranách komunikace, ale tato investice by

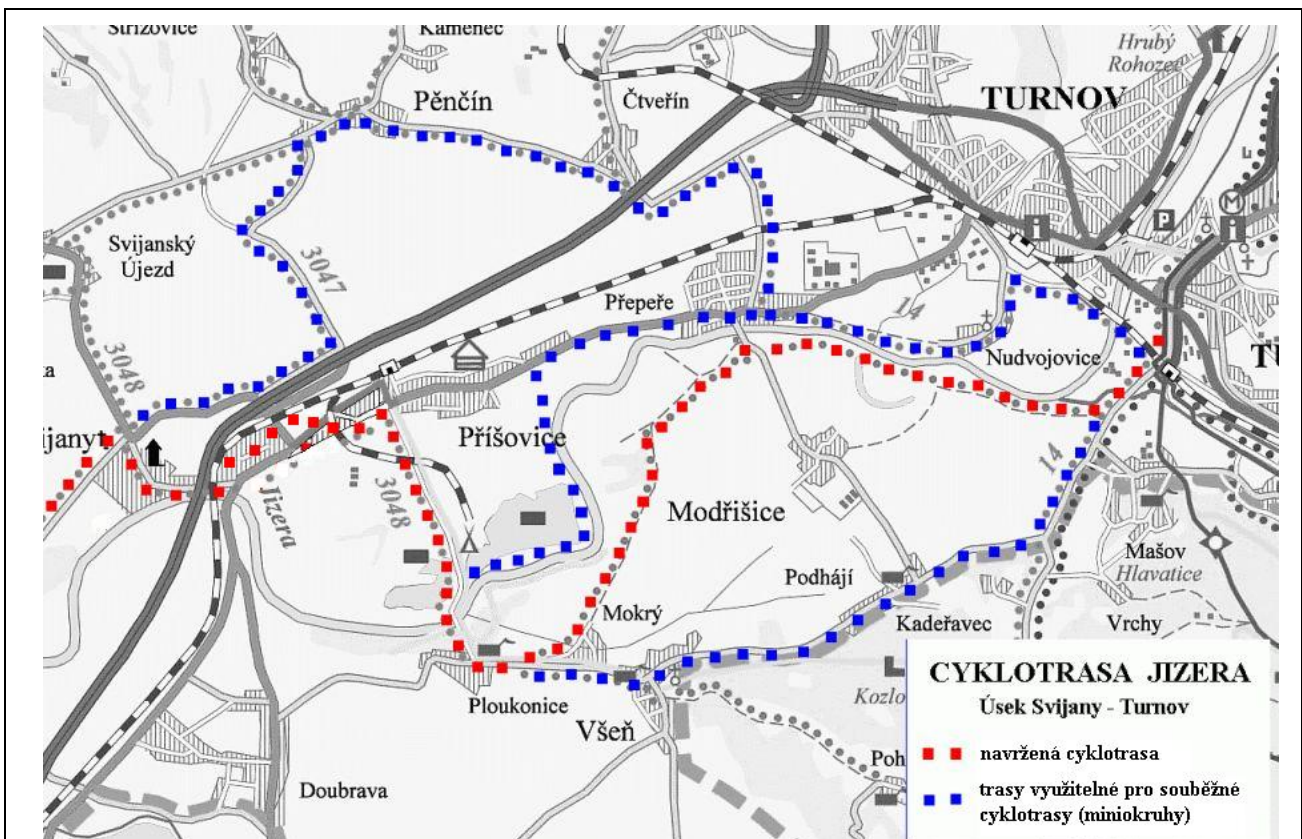
neplnila potřebné bezpečnostní požadavky (fyzické oddělení motorové a bezmotorové dopravy). Proto bylo navrženo výše uvedené řešení.

V úseku Příšovice - Všeň, Ploukonice je cyklotrasa vedena po místní komunikaci a vede prostorem Písečáků s tábořištěm a nabídkou restauračních služeb a koupání. Místní komunikace je se zpevněným povrchem a je pro cyklo dopravu vyhovující. Přesto je nutno omezit rychlost motorové dopravy v tomto úseku, protože se zde často pohybují na kolech také děti a souběžně je veden příjezd do místní panelárny.

Pro spojení Ploukonice a Přepěří je využita polní cesta značená již nyní cykloturistickým pásovým značením (cyklotrasa č. 4012). V rámci zpracovaných komplexních pozemkových úprav je navrženo vybudování polní cesty se zpevněným povrchem a šířkou min. 3,5 m. Realizace se předpokládá po roce 2006. V Přepěřích je možno využití komunikace III. třídy pro napojení centra obce (náměstí u kostela), kde je možno využít k cestě do Turnova značenou cyklotrasu č. 14.

Z Přepěří do Turnova je pro cyklotrasu Jizera navrženo sledování značené cyklotrasy č. 4012 s využitím protipovodňové hráze. Tento úsek vedený po stávající nebezpečné cestě je nutno konstrukčně upravit a povrch zpevnit ve spolupráci s majitelem stavby (Povodí Labe a.s.). Tento úsek je z hlediska stávajících právních předpisů sporný, protože po protipovodňové hrázi nelze vést komunikaci, pokud tato není jednoznačně určena pro specificky přípustný provoz kromě údržby stavby. V tomto úseku bude nutno provést rekonstrukci stavby a výstavbu stezky konstrukčně umožňující pojezd vozidly Povodí Labe a.s., ale zároveň bude stezka zabezpečena proti využití jinými vozidly.

Na konci úseku se stezka napojuje na komunikaci III. třídy v Mašově a je vedena ke křižovatce u zastávky ČD Turnov, zastávka. Komunikace III. třídy je svým významem regionálně významná komunikace, ale napojuje na centrum Turnova a významné komunikace ve městě rozrůstající se obytnou zónu a sousední obce, proto je zde intenzita dopravy poměrně vysoká a krátký úsek by bylo vhodné vyřešit cyklostezkou souběžně s komunikací.

Další projednávané řešení

- a) Pro minimalizaci konfliktu s komunikací II. třídy (II/610) je možné uvažovat s vedením cyklotrasy ze Svijan směrem na Pěnčín (s případnou úpravou polní cesty) a do Čtveřína, odkud by do Turnova byla vedena společně s cyklotrasou č. 14.

Navržená varianta řešení je vedena ve velké vzdálenosti od řeky Jizery a od rekreačního areálu Písečáků, proto byla zamítnuta.

- b) Jako náhrada cesty z Ploukonic do Přepěř (polní cesta) a do Mašova (protipovodňová hráz) by cyklotrasa mohla být vedena po polní cestě z areálu Písečáků po jihovýchodním břehu jezera zpět do Příšovic a do Přepěří, kde by opět navázala na cyklotrasu č. 14, tato náhradní trasa by však prodlužovala souběh s komunikací II/610.

Navržená varianta řešení je vedena po silnici II. třídy (II/610) s provozem nákladní dopravy. Tato silnice je sice cyklisty využívána, ale účelem projektu není další posílení cyklistického provozu na silnici II. třídy. Proto byla varianta zamítnuta.

Provizorní řešení

Celý úsek cyklotrasy Jizera ze Svijan do Turnova je již dnes z velké části veden po vyznačených cyklotrasách a cyklotrasa je prakticky ihned realizovatelná s vyznačením pouze krátké spojky ve Všeni z Ploukonic do Mokrého. V případě, že by úsek Ploukonice - Turnov nebyl technicky nebo vlastnický řešitelný (ačkoli je vyznačen), je možno využít komunikaci III. třídy z Ploukonic do Všene a přes Podháj a Turnova.

2.2.2. Popis úseku Turnov - Malá Skála

Realizace cyklotrasy Jizera, úseku Turnov - Malá Skála, je připravována ve dvou dílčích úsecích, a to především s ohledem na rozdílný způsob investování výstavby. Prvním dílčím úsekem je vyřešení vedení cyklotrasy na území města Turnov, a to od zastávky ČD Turnov, zastávka přes město až k železničnímu mostu přes Jizeru na hranicích místní části Loužek (město Turnov) a obce Rakousy. Druhým dílčím úsekem je vedení obcemi Rakousy a Malá Skála se snahou o maximální využití stávajících místních komunikací.

Navržené cílové řešení

Dílčí úsek Turnov, zastávka ČD - Rakousy

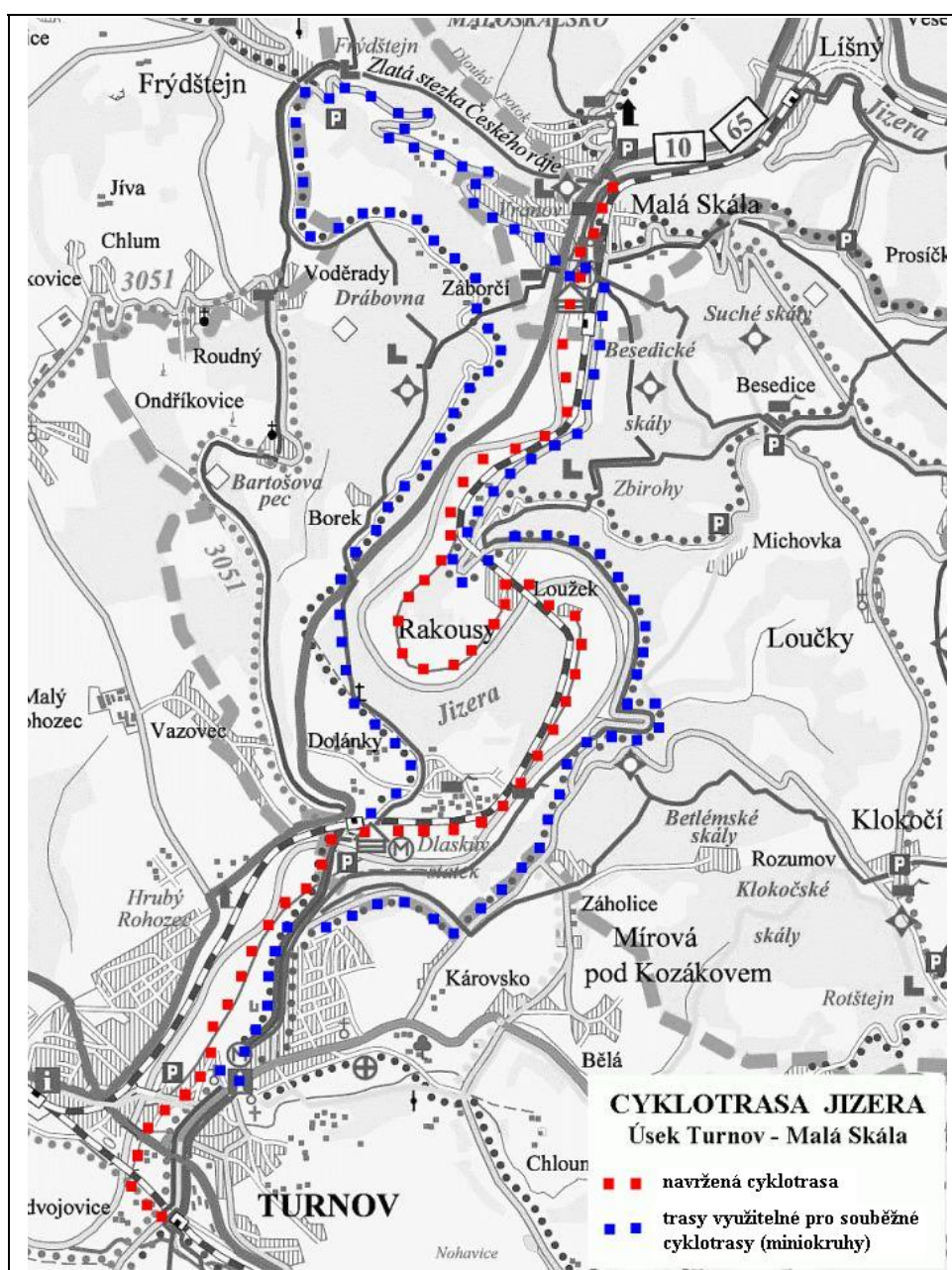
Pro vedení městem Turnov je podle generelu cyklo dopravy města Turnov navržena trasa využívající navržené obslužné komunikace v plánovaném sportovně rekreačním areálu Sobotecká s novou lávkou přes Stebénku do ulice Koňský trh. Dále je cyklotrasa vedena do Krajířovy ulice a na Trávníci, odkud dále sleduje tok náhonu (tzv. Malé Jizery) až do Dolánek, kde je po místních komunikacích pro pěší dovedena k Dlaskově statku. Propojení cyklotrasy od Dlaskova statku do místní části Loužek je po místní komunikaci a problematickým bodem je pouze napojení cyklotrasy na lávku pro pěší vedené na železničním mostě, kde je nutno vybudovat obslužnou komunikaci pro pěší a cyklisty s vyloučením motorové dopravy na obou stranách mostu.

Z hlediska technického stavu komunikací, nutných investic a dopravních opatření je nutno považovat za součást řešení nutné vybudování komunikací v areálu Sobotecká, dopravní opatření v jednosměrných ulicích Koňský trh a Krajířova, kde se navrhuje obousměrný provoz cyklistů, vybudování cyklostezky a pěší stezky podél náhonu a umožnění provozu cyklistů po lávce v Dolánkách. Komunikace z Dolánek do Loužku je vyhovující šířkově, ale je nutno provést opravu povrchu komunikace, a je nutno obnovit část původní komunikace v místní části Loužek pro umožnění nájezdu na lávku železničního mostu.

Dílčí úsek Rakousy - Malá Skála

Další vedení v Rakousích předpokládá vybudování sjezdu od lávky železničního mostu k místní komunikaci (viz předešlé). V dalším úseku je cyklotrasa vedena po místní komunikaci atraktivním územím tzv. Průlomu Jizery až na hranici katastrálního území Rakous a Koberov. Místní komunikace je v celé délce v šířce min. 3,0 m a umožňuje bezpečnou dopravu cyklistů a křižování s motorovou dopravou.

Pro vedení cyklotrasy dále do Malé Skály je nutno vybudovat úsek cyklostezky včetně lávky zabudované do náspu železničního tělesa. Předpokládaná délka lávky je asi 300 m, další úseky cyklostezky budou vybudovány po pozemcích sousedících s pozemky železnice. Tato část úseku nepředpokládá využití motorovou dopravou, proto konstrukce lávky bude lehká a v min. šířce 2,5 m tak, aby umožňovala bezpečný obousměrný provoz cyklistů. Současně bude tento úsek cyklostezky využíván pro rekreační pohyb pěších, vozičkářů, bruslařů na kolečkových bruslích (in-line skating a pod.) a další aktivity s vazbou na rekreační oblast Maloskalska. Pro průjezd obcí Malá Skála budou využity místní komunikace a krátký úsek komunikace III. třídy v centru obce.

Další varianty řešení

- a) Dílčí varianta na území města Turnova byla průběžně sledována v několika variantách. V době zpracování studie (březen 2005) došlo k rozhodnutí, že bude sledována jediná varianta, a to v blízkosti řeky Jizery a tzv. „Malé Jizery“, což je náhon vedoucí k malé vodní elektrárně. Zastavěnou částí města je trasa vedena ulicemi Koňský trh, Krajířova a Trávnice, v případě nedohody o vedení jednosměrnými ulicemi bude trasa vedena také Palackého ulicí. Proto v rámci studie nebyla sledována jiná varianta.
- b) Pro realizaci propojení Dolánek a Rakous přes Loužek se nepředpokládá právní problém při využití železničního mostu. Pokud by tento problém vznikl, byla by trasa navržena v souběhu s pěší trasou okolo restaurace U Zrcadlové kozy na silnici III. třídy do Rakous.

Navržená varianta řešení je vedena po pěší stezce a mimo oblast Dolánek a Dlaskova statku. Proto byla varianta v rámci předběžných jednání zamítnuta a je sledována pouze jako rezerva pro případ majetkových problémů.

- c) Návrh lávky ve svahu železničního tělesa byl předběžně odsouhlasen, ale návrh může být zamítnut z ekonomických nebo technických důvodů, pokud se prokáže, že řešení je pro místní subjekty příliš nákladné. Pro tento případ je sledována jako nejatraktivnější varianta využití místní komunikace vedené Průlomem Jizery a s propojením na silnici III. třídy pěší cestou od železničního přejezdu, nebo přímé vedení po silnici III. třídy z Rakous (v trase cyklotrasy 4071).

Navržená varianta řešení je vedena po silnici III. třídy s několika místy, která jsou nepřehledná a hrozí kolize motorové a cyklistické dopravy. Také je snížena atraktivita trasy jako celku, proto byla zamítnuta.

- d) Při nemožnosti realizovat cyklotrasu v navržené trase je možné vedení po pravém břehu Jizery, ale ve vzdálené stopě z Dolánek po cyklotrase č. 4007 Na Borek, Zaborčí a Frýdštejn s následným spojením s Malou Skálou po komunikaci III. třídy.

Navržená varianta řešení je výškově velmi náročná a je vedena ve velké vzdálenosti od Jizery. Na stávající trase je nevhodné křížení silnice I. třídy (I/10) mimo obec a toto místo může být potenciálním zdrojem nehod. Proto byla varianta zamítnuta.

Provizorní řešení

Celý úsek cyklotrasy Jizera z Turnova do Malé Skály je možno realizovat po stávajících cyklotrasách s nutností doznačení těchto cyklotras a s vyřešením cyklo dopravy v Turnově.

Na území města je možno využít značení cyklotrasy č. 4172 od zastávky ČD Turnov, město na náměstí Českého ráje. Z náměstí je již vyznačena cyklotrasa č. 4006 z Turnova do Rakous a v úseku Rakousy - Malá Skála by bylo nutné realizovat doznačení navržené cyklotrasy č. 4170 (až do Železného Brodu). Variantně by bylo nutné provést značení od mostu přes Stebénku v Sobotecké ulici ve směru na Koňský trh a dále v trase Malé Jizery a Jizery kolem restaurace U zrcadlové kozy s napojením na komunikaci III. třídy. Krátký úsek této trasy však tvoří pouze pěší stezka s malým šířkovým profilem.

Problematika vyznačení celého provizorního úseku má charakter organizační, nikoli stavební.

2.2.3. Popis úseku Malá Skála - Železný Brod

Realizace cyklotrasy Jizera, úseku Malá Skála - Železný Brod, řeší pohyb cyklistů v rekreačním území, kde je poměrně velký pohyb turistů a motorové dopravy, ale zároveň jsou prostorové možnosti území omezeny úzkým kaňonem řeky Jizery. Úsek je veden z Malé Skály do Líšného v trase stávající cyklostezky s nedokončenými krátkými úseky, a dále směrem na Železný Brod v údolí řeky Jizery, kde je krátce veden také po území obce Koberovy.

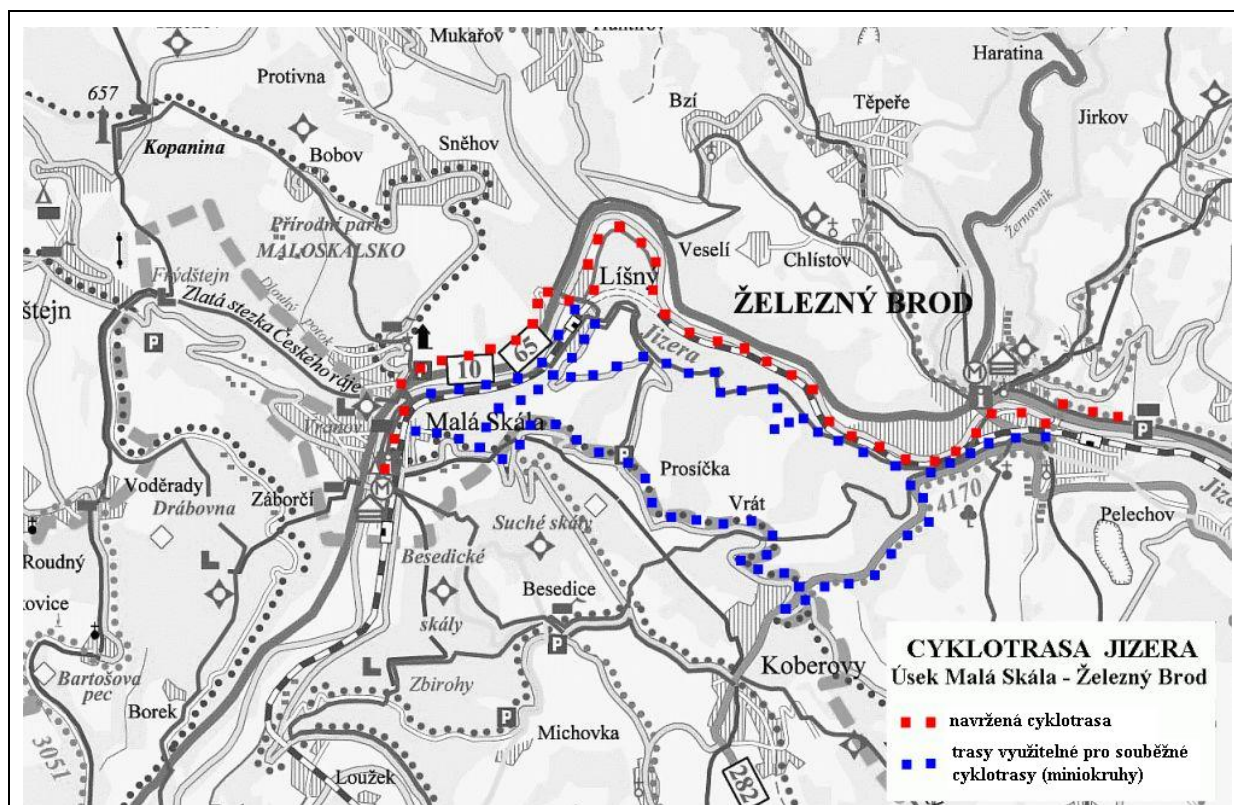
Navržené cílové řešení

Pro vedení cyklotrasy ve sledovaném úseku je cílem zajištění vedení v těsné blízkosti řeky pro turistickou atraktivitu cyklotrasy a pro využití cyklotrasy místními obyvateli pro cestu do škol a do zaměstnání. Nabídka bude zajištěna pouze vedením s minimálními výškovými rozdíly, protože „konkurenční“ komunikace I. třídy (I/10) je takto vedena a je cyklisty z toho důvodu běžně využívána. Takové řešení je však finančně a majetkově náročné, a proto je nutné jeho pečlivé posouzení a projednání, aby se prokázala reálnost jeho realizace.

Vedení z Malé Skály do Líšného předpokládá využití vybudované cyklostezky na pravém břehu Jizery ve vzdálenosti asi 300 m od řeky. V celé délce se v současné době řeší majetkové záležitosti a cyklostezka se průběžně upravuje do navržené kvality. Na Malé Skále a v Líšném musí cyklotrasa překonat úrovně komunikaci I. třídy (I/10) souběžně s přechody pro pěší. V rámci obce Líšný se předpokládá přímé napojení obce přes křižovatku a most u Liglassu k prodejně potravin.

Druhá část úseku z Líšného do Železného Brodu využívá pro vedení cyklotrasy k jezu ve Splzově částečně obecní cestu a obslužnou komunikaci firmy Liglass v areálu firmy s dvojným křížením náhonu (2 nové lávky). V úseku ze Splzova do Železného Brodu je nutno vybudovat cyklostezku v úzkém pruhu mezi řekou a železničním tělesem s několika úzkými místy, kde je nutno vybudovat 2 - 3 lávky na železničním tělese v celkové délce asi 500 m.

Do Železného Brodu je cyklotrasa zaústěna stezkou po nábřeží, kde navazuje na Jiráskovo nábřeží až k lávce přes Jizeru v prostoru tenisových kurtů. Z hlediska délky nových úseků, nových zařízení a způsobu montáže je tento úsek zřejmě nejproblématictější a nejnáročnější. Varianta byla zvolena mimo jiné z důvodu, že vybudováním cyklostezky by zde vznikla komunikace vhodná pro další druhy bezmotorové dopravy a „promenáda“ pro pěší výlety. To si vyžádá stavbu několika lávek v souběhu se železnicí na svahu tělesa nebo pro překonání vodních toků z bočních údolí. Na vstupu do města dojde k souběhu s pěší stezkou, a v tomto úzkém místě je nutno vybudovat širší stezku na břehu řeky nebo lávku na železničním tělese. Relativně „pohodové“ řešení je voleno s ohledem na vytvoření nabídky pro místní cyklisty takové kvality, aby opustili komunikaci I. třídy vedené souběžně na opačném břehu řeky.

Součástí cílového řešení je vybudování lávky přes jez na Jizeře ve Splzově pro napojení penzionu a dětského stanového tábora (hledisko bezpečnosti) na pravém břehu Jizery. Především činnost dětského tábora je vázána na prodejnu a zastávku ČD v Líšném, a cesty dětí i dospělých jsou dnes realizovány po krajnici silnice I. třídy. Zde je též vedena pěší turistická stezka (zelená) z Líšného do Železného Brodu v úseku Líšný - Splzov.

Další varianty řešení

Pro realizaci cyklotrasy bude rozhodující volba zásad pro využití cyklotrasy, tedy zda bude cyklotrasa určena pouze pro cykloturistické využití, nebo se bude preferovat současné využití pro místní obyvatele pro dojíždění do školy a do zaměstnání. Otázkou je také způsob financování projektu, protože pozemky větší části navrženého úseku nejsou v majetku obcí. Zvolená varianta je určena pro všechny druhy bezmotorové dopravy a je navržena především s ohledem na bezpečnost provozu ve výškových parametrech obdobných vedení souběžné komunikace I. třídy. Při odhlédnutí od požadavku na náročnost terénu byly sledovány další 2 varianty.

- a) Pro vedení z Malé Skály do Líšného lze s odhlédnutím od bezpečnosti provozu využít stezku podél toku Jizery, která tvoří rekreační spojení a „zelenou promenádu“ mezi Líšným a Malou Skálou.

Navržená varianta řešení nekřížuje komunikaci I. třídy a je proto bezpečnější z hlediska kolize motorové a bezmotorové dopravy, je však potenciálně nebezpečná z hlediska kolize cyklistů a pěších. Stezka bude v roce 2005 opravena a vjezd cyklistům nebude zakázán, přesto byla jako cílové řešení zamítnuta.

- b) Pro propojení Malé Skály, Líšného a Železného Brodu je možné využít variantu vedení novým spojením z Malé Skály do Líšného lesem nad železniční tratí od kapličky v Malé Skále, z Líšného do Železného Brodu by byla využita lesní cesta, po níž je vedena pěší stezka s nutností vybudování úseků cyklostezky pro překonání výškových rozdílů.

Navržená varianta řešení vyžaduje vybudování několika úseků cyklostezky včetně min. 2 lávek přes vodoteče. Protože vedení je výškově náročné a ekonomicky je zřejmě obdobně náročné jako vedení údolím Jizery, byla varianta zamítnuta.

- c) Pro napojení Železného Brodu na cyklotrasu je možné zvolit využití opuštěného mostu vlečky, kdy by se cyklotrasa dostala na pravý břeh řeky Jizery, nebo variantu s výstavbou nové lávky pod cvičišťem pro kynology. Ve směru do centra města by byla vedena okrajem průmyslového areálu okolo čistírny odpadních vod a vedle prodejny Penny Market. Pro propojení s náměstím 3. května by byly využity pěší komunikace vedené Panskou zahradou a sídlištěm.

Navržená varianta řešení vyžaduje opravu mostu vlečky, řešení vlastnických vztahů v rámci areálu firmy Hybler a dvojití křižování komunikace I. třídy (I/10). Proto byla zamítnuta.

Provizorní řešení

Celý úsek je možno provizorně řešit pouze s využití stávající cyklotrasy č. 4170, která je vedena z Malé Skály do Železného Brodu přes Vráta a Koberovy po komunikacích II. a III. třídy. Jako cílové je však toto řešení nevyhovující.

2.2.4. Popis variant úseku v Železném Brodě

V předešlém textu je orientačně popsána problematika vstupu do města Železný Brod a návrh jednoho řešení. O definitivní variantě se však musí rozhodnout v rámci města a v souladu s návrhem územního plánu. proto doplňujeme popis všech navržených variant řešení včetně alternativ :

1) Navržená varianta

Vedení ve svahu železničního tělesa od opuštěného mostu vlečky až ke hřišti, kde by cyklotrasa klesala na Jiráskovo nábřeží. Na trase by bylo nutno vybudovat most přes vodoteč a turistickou stezku.

2) Alternativní varianta 1

Vedení ve stejné stopě, ale na patě železničního svahu, napojení na pěší stezku a společné vedení po nové lávce. Většina trasy je vedena v zátopovém území.

3) Alternativní varianta 2

Vedení přes most opuštěné železniční vlečky a po nové stezce okolo čistírny odpadních vod až k Průmyslové ulici, dále do Vaněčkovy ulice, Panské zahrady a Smetanovým zátíším na nám. 3. května. Propojení nám. 3. května a nábřeží Obránců míru je dnes vedeno po silnici I. a II. třídy, což je nevyhovující, a je nutno hledat jiné propojení např. jednosměrnou Husovou ulicí (pravděpodobně by musela být uzavřena pro motorovou dopravu).

4) Alternativní varianta 3

Navržená trasa prakticky odpovídá variantě předešlé s tím rozdílem, že trasa bude převedena na pravý břeh Jizery na špičce „ostrova“, kde do Jizery ústí nevyužívaný náhon, a trasa by vedla po straně cvičiště kynologů. Dále pak po nové stezce okolo čistírny odpadních vod k Průmyslové ulici a na náměstí 3. května.

Všechny varianty na vstupu do města Železný Brod jsou finančně náročné a je nutno je vyhodnotit nejen z hlediska finančních nákladů, ale také z hlediska dotčení zátopového území a bezpečnostního hlediska (počet křížení nebo souběhů s komunikacemi I. a II. třídy).

2.3. Bezpečnostní aspekty navrženého řešení

Jedním ze základních principů návrhu cyklotrasy Jizera je „vytvoření bezpečného koridoru pro cykloturistickou dopravu v koridoru řeky Jizery s možným využitím pro lokální cyklistickou dopravu“ (viz. bod 1.1.). Tímto cílem je sledováno oddělení motorové a bezmotorové dopravy, vyřešení míst, kde se tato doprava kříží, a vyřešení míst souběhu pěší a cyklistické dopravy.

Velmi problematickým místem trasy je průchod městem Turnov. Řešení tohoto problému hledá Město Turnov jako zadavatel samostatnými projekty - generalem cyklo dopravy a projektem vedení cyklostezky v úseku Turnov - Dolánky. Stávající řešení dopravy v Turnově neumožňuje bezpečné vedení městem, protože na několika místech je cyklotrasa vedena v souběhu se silně zatíženými komunikacemi, např. v Sobotecké ulici. Proto je sledováno řešení po nových místních komunikacích v rámci výstavby areálu Sobotecká. Tyto komunikace by měly mít charakter obslužných komunikací.

Bezpečnostním rizikem je křížení cyklotrasy s komunikacemi I. a II. třídy. Nejkritičtější je úsek cyklotrasy mezi Malou Skálou a Líšným, kde se nacházejí 2 křížení. Ta je nutno vyřešit vhodnými opatřeními. V obci Malá Skála je již vybudovaný přechod komunikace I. třídy (I/10) pro pěší s ostrůvkem uprostřed komunikace, která je zde směrově oddělená. K tomuto přechodu je nutno doplnit označení přejezdu pro cyklisty. Přejezd komunikace v Líšném je řešen v rámci stavebních úprav komunikace I/10, ale bylo by vhodné zde řešit oddělení jízdních pruhů na silnici I/10 a opět je nutno doplnit označení přejezdu pro cyklisty. Oddělení pruhů by zároveň mohlo plnit funkci omezení rychlosti na vjezdu do obce, což by zde bylo více než vhodné.

Řešení průjezdu dopravy v Železném Brodě je závislé na zvoleném řešení vjezdu do města. Pro cílové řešení, kdy se cyklotrasa napojuje na místní komunikace v prostoru mezi železniční tratí a

řekou Jizerou na Jiráskově nábřeží je průjezd bezproblémový pouze s jedním křížením komunikace II. třídy (II/292) v místě s dostatečným rozhledem.

Z hlediska bezpečnosti provozu cykloturistů na celé cyklotrase je nejproblematictější místem propojení Malé Skály se Železným Brodem. Protože všechny variantní a provizorní trasy vedou po stávajících komunikacích s velkým převýšením, značná část cyklistů by pravděpodobně zůstala na zatížení komunikaci I. třídy (I/10), která je součástí mezinárodního tahu E65 do Polské republiky. Kromě vytvoření nabídky cyklotrasy adekvátního významu a odpovídajících parametrů, je nutno řešit také minimalizaci konfliktních míst a bezpečné křížení cyklistické a automobilové (motorové) dopravy. Proto bylo zvoleno nákladné řešení vybudování prakticky kompletní cyklostezky včetně lávky do Splzova.

K řešení tohoto problematického úseku doporučujeme spolupráci s Centrem dopravního výzkumu a Ředitelstvím silnic a dálnic ČR. Tyto organizace mají možnosti posoudit navržené řešení z bezpečnostního hlediska a případně upozorňovat na „nebezpečná místa“ zvoleného řešení včetně návrhů na řešení a možnosti podpory tohoto řešení ve fázi projednání i realizace.

2.4. Technické řešení

2.4.1. Šířkové uspořádání

Navržené úseky cyklostezky jsou navrženy v šířce 3,0 metry z důvodů předpokládané údržby komunikace stávající mechanizací a nutnosti pojíždění komunikace motorovou technikou při opravách nebo při údržbě okolní zeleně a pozemků. Při nákupu speciálních malotraktorů lze navrženou cyklostezku zúžit na šířku 2,0 - 2,5 m. Upravené polní cesty a místní komunikace mají min. šířku 4,0 m, protože jsou určeny pro běžný provoz zemědělské techniky.

Úseky cyklotrasy vedené v souběhu s hlavními komunikacemi po samostatném pruhu musejí mít min. šířku pruhu 1,0 m, doporučuje se 1,5 m. To se týká především průjezdu obcemi v souběhu s komunikacemi II. třídy. Zúžení na min. šířku 2,0 m se předpokládá pouze ve výjimečných případech, kterými jsou lávky pro překonání úzkých míst a vodních toků, které motorová technika udržovat nebude, a na velké části úseku z Líšného do Železného Brodu vzhledem k omezeným prostorovým podmínkám.

2.4.2. Konstrukce a povrchy komunikace

Pro realizaci nových úseků cyklotrasy bude použita jednoduchá konstrukce s povrchem zpevněným kamenivem nebo asfaltem. Při rekonstrukcích stávajících komunikací bude použito stejné konstrukční řešení vozovky jako u stávající komunikace nebo v sousedních úsecích cyklotrasy. V úsecích cyklotras z Rakous na Malou Skálu a z Líšného do Železného Brodu bude povrch komunikace a konstrukční řešení voleno s ohledem na možné využití těchto úseků vozíkáři.

2.4.3. Jiná technická opatření

- a) dopravní značení a směrové tabule - dopravní značení cyklotras bude umístěno především na začátku a konci souvislých úseků a na křižovatkách, kde bude vyznačena cyklotrasa (značení IS 19 nebo IS 21) a bude zde umístěno značení omezující vjezd motorových vozidel nebo omezena rychlost těchto vozidel, bude doplněno dopravní značení na křížení cyklotras s významnými a zatíženými komunikacemi,
- b) informační tabule - budou umístěny především v centrech obcí a na místech přírodních nebo kulturních zajímavostí,
- c) osvětlení cyklotrasy - předpokládá se pouze v krátkých úsecích na území obcí nebo v jejich blízkostech, kde se předpokládá pohyb cyklistů nebo pěších v pozdních nočních hodinách nebo brzy ráno (např. cesty do zaměstnání), osvětlení by se zřejmě doplňovalo až na základě zkušeností s využitím cyklotrasy a bylo by v provozu pouze omezenou dobu (např. do 24 hod. a od 5 hod.)

2.5. Možnosti finančního řešení

Možnosti realizace cyklotrasy včetně úseků cyklostezek jsou v současné době mimo vlastní finanční možnosti zúčastněných měst a obcí. Proto se kromě společné účasti obcí zvažují možnosti spolufinancování záměru z dotací a grantů na krajské, národní i mezinárodní úrovni.

Následující tabulka je orientačním přehledem možností s popisem nutných podílů obcí a s omezeními získání dotace :

Název programu - zdroje	Finanční limity	Poznámka
Společný regionální operační program (EU)	min. 25% vlastních zdrojů	vyloučeno investovat do majetku státu nebo kraje (železnice, vodní toky a pod.)
Státní fond dopravní infrastruktury	min. 40% vlastních zdrojů	jen řešení dopravních kolizí (náhrada za vedení po zatížených komunikacích)
Program obnovy venkova	min. 30% vlastních zdrojů	omezené množství financí, jen pro obce do 2000 obyvatel, nebo pro svazky obcí
Investiční program Libereckého kraje	min. 50% vlastních zdrojů	(program není omezen)

Pro přípravu a realizaci projektu doporučujeme zapojení do akcí typu Greenways Nadace Partnerství nebo projektů Centra dopravního výzkumu. Postupná propagace cyklotrasy a jejích příprav bude mít vliv na šance získání realizačních prostředků.

Současně s přípravou cyklotrasy doporučujeme projekt propagovat také s ohledem na lokální turistiku a místní spojení. V příštích letech by se postupně měla zvyšovat podpora aktivit a projektů na zvyšování zdravého způsobu života obyvatel.

3 - Předpokládaný rozsah úprav a odhad nákladů

Detailní řešení rozsahu úprav a nákladů na realizaci je obsahem navazující podrobnější dokumentace, která bude rozpracovávat zvolenou variantu řešení. Pro odhad nákladů na realizaci výstavby cyklotrasy v dalším textu uvažováno s následujícími položkami :

- náklad na vybudování cyklostezky 2,0 mil. Kč / km
- náklady na vybudování lávek a mimoúrovňových chodníků 3,0 mil. Kč / 100 m
- náklady na opravu povrchu komunikace 0,7 mil. Kč / km
- náklady na výkupy pozemků 30 Kč / m².

Odhad nákladů má pouze informativní charakter, neřeší všechny stavební souvislosti projektu a bude se upravovat na základě zvolené varianty a technického řešení v dalších stupních projektové dokumentace.

Odhad nákladů na realizaci	
Položka	Náklady
Úsek Svijany - Příšovice (značení)	100.000 Kč
Úsek Svijany - Příšovice (vybudování komunikace /200m/ a oprava místní komunikace /200m/)	540.000 Kč
Úsek Příšovice - Všeň, Mokřý (stávající komunikace)	0 Kč
Úsek Všeň, Mokřý - Přepeře (výstavba polní cesty - Ministerstvo zemědělství ČR)	0 Kč
Úsek Přepeře - Turnov, zastávka ČD (oprava cesty na hrázi - cca 3,0 km)	2.100.000 Kč
Úsek Turnov, zastávka ČD - Dolánky (výstavba a opravy komunikací, nová lávka - cca 2,5 km)	4.000.000 Kč
Úsek Dolánky - Loužek (opravy komunikací)	1.750.000 Kč
Úsek Loužek - Rakousy (nájezd a sjezd z lávky mostu)	1.000.000 Kč
Úsek Rakousy - Zbirohy (dolní) (stávající místní komunikace)	0 Kč
Výkupy pozemků v úseku Zbirohy - Malá Skála	162.000 Kč (cca 5.400m ²)
Úsek Zbirohy - Malá Skála (cyklostezka cca 1,8 km + lávka 100 m)	6.600.000 Kč (3,6 mil. Kč + 3,0 mil. Kč)
Úsek Malá Skála - Líšný (dostavba cyklotrasy a úpravy přechodů)	700.000 Kč
Výkupy pozemků v úseku Líšný - Železný Brod	339.000 Kč (cca 11.300m ²)
Úsek Líšný - Železný Brod (cyklostezka cca 4,5 km + lávky 300 m)	18.000.000 Kč (9,0 mil. Kč + 9,0 mil. Kč)
Celkem	35.291.000 Kč

Rozpočet akce je pouze orientační a realizační cena bude zřejmě vyšší. Je však důležitý pro další porovnání různých variant řešení a možností financování jednotlivých úseků cyklotrasy.

Možné rozdíly ceny při postupném zpřesňování ceny projektu je možno srovnat při odhadu ceny na základě záměru (v rámci studie proveditelnosti odhad 27 mil. Kč) a na základě studie (35 mil. Kč), kdy je rozdíl ceny u podrobnější dokumentace je zhruba o 20% vyšší. Zároveň je však možné hledat

další způsoby finanční spolupráce s majiteli pozemků, jako např. Lesy ČR, Povodí Labe a.s. a Správa železniční dopravní cesty s.o.

Při řešení spolufinancování projektu ze zdrojů mimo rozpočet obcí je nutné sledovat podmínky jednotlivých programů více než podíly financování. Např. ze SROPu není možné investovat do cykloturistické infrastruktury ve vlastnictví státu nebo kraje, dotaci ze Státního fondu dopravní infrastruktury je možné použít pouze na cyklostezku, nikoli na úpravu cesty lesem a podobně, dotace z Programu obnovy venkova je možná pouze na obce do 2000 obyvatel a jiné podmínky.

Pro realizaci záměru je nutno zajistit minimálně 40% z celkových nákladů, zbylých 60% (průměrně) by bylo možné získat z dotací. Dotace však nelze získat na nákup pozemků. Vlastní náklady na obce v řešeném území tak činí asi 14,5 mil. Kč.

4 - Doplnkové aktivity a vlivy na okolí

4.1. Přestupní místa a využití hromadné dopravy

Do hlavních přestupních míst na hromadnou dopravu patří především významné železniční stanice a zastávky letních turistických autobusů, které umožňují přepravu kol po Českém ráji. Součástí jsou však také větší parkoviště, kde lze zanechat automobil a absolvovat okružní výlet na kolech.

Železniční doprava

Posuzovaný úsek cyklotrasy Jizera je veden v souběhu se železničními tratěmi 070 Praha - Turnov a 030 Liberec - Turnov - Železný Brod - Jaroměř - Hradec Králové. Mezi významné stanice, kde je umožněno odbavení kola jako spoluzavazadla patří Turnov, Malá Skála a Železný Brod. V ostatních zastávkách lze nastoupit s kolem do vybraných vlaků a odbavit kolo jako spoluzavazadlo bez možnosti přestupu.

V regionu funguje také půjčovna kol, kdy je možné si v jedné stanici kolo zapůjčit a v jiné vrátit. Tento systém je prozatím omezen na železniční stanice Turnov, Jičín a Tanvald. Pro I. etapu projektu doporučujeme rozšíření o stanice Mnichovo Hradiště a Železný Brod, případně i o stanici Malá Skála s významným turistickým potenciálem.

Autobusová doprava

Využití autobusové dopravy je omezeno na systém letních turistických autobusů v Českém ráji, což zahrnuje 8 linek vycházejících z různých míst v okolí Českého ráje. Z hlediska I. etapy jsou důležitými místy pro využití přepravy kol Turnov, Rakousy, Malá Skála a Železný Brod. Mimo řešený úsek leží na linkách turistických autobusů ještě města Mnichovo Hradiště a Semily.

Nejvýznamnější linkou ve vztahu na tok Jizery je linka č. 3 (modrá), která je vedena v úseku Turnov - Malá Skála v souběhu s cyklotrasou Jizera a následně umožňuje výjezd na vrch Kozákov a návrat do údolí Jizery po značených cyklistických trasách nebo komunikacích pro motorovou dopravu. Další linkami jsou č. 1 (červená) a č. 2 (žlutí) z Turnova přes Český ráj do Jičína, a linka č. 4 (oranžová), která je vedena ze Železného Brodu na Kozákov a do Semil. Ta je v provozu pouze v dopoledních hodinách. Mimo systém je v provozu letní autobusová linka Turnov - Jablonec nad Nisou, která také umožňuje přepravu kol. Celý systém turistických autobusů je v provozu pravidelně během letních 3 měsíců (červen - srpen).

Parkování a odstav automobilů a autobusů

Pro cykloturisty, kteří přijíždějí do oblasti Pojizeří z blízkého okolí na jednodenní návštěvu, je v regionu již dnes vybudovaný systém parkovišť, které leží ve významných turistických centrech. Jedná se především o parkoviště v Příšovicích u Písečáků, parkoviště u autobusového nádraží v Turnově a parkoviště na Malé Skále pod Pantheonem. Tato parkoviště jsou částečně hlídána. Prozatím chybí speciální parkoviště na konci trasy v Železném Brodě, ale provizorně lze využít parkoviště u železniční stanice nebo u prodejny Penny Market, obě parkoviště však nejsou hlídána.

4.2. Pozorovací místa aneb Birdwatching

Značná část území Chráněné krajinné oblasti Český ráj je zahrnuta do lokalit soustavy Natura2000, což je oblast se zvýšenou ochranou biologické rozmanitosti zachováním nejhodnotnějších přírodních lokalit prostřednictvím vzájemného sladění zájmů ochrany přírody se způsobem jejich obhospodařování. V dotčeném území je takovou lokalitou Průlom Jizery zahrnující údolí Jizery mezi Turnovem a Malou Skálou s mohutným meandrem u Rakous. Komplex je významný především výskytem řady druhů orchidejí a dalších chráněných druhů rostlin (hořec Křížatý, hořeček brvitý, lilie zlatohlavá, měsíčnice vytrvalá).

Současně je toto území významným hnízdištěm vzácných nebo chráněných druhů ptáků. Obecně v Evropě jsou taková místa vyhledávanými lokalitami především s ohledem na vzdělávání dětí a mládeže. Hnízdiště jsou chráněna proti přístupu návštěvníků do bezprostřední blízkosti, ale jsou vytvářena pozorovací místa, tzv. birdwatching. Z těchto míst lze hnízda pozorovat ptáky i bez použití dalekohledů. Zkušenosti především ze severských zemí prokazují zajímavý pozitivní efekt vlivu návštěvníků na hnízdiště. Návštěvníci svým hlukem plaší dravce a další vetřelce, kteří v lokalitě nehnízdí, zatímco hnízdící ptáci si na hluk brzy přivyknou a dokonce ho vyhledávají. Tato pozorovací místa tak mají prokazatelný pozitivní vliv na nárůst ptačí populace. Proto se domníváme, že tato pozorovací místa lze umístit v blízkosti cyklotrasy, resp. v blízkosti významnějších hnízdišť, kde se současně nacházejí cyklistické i pěší trasy, a tato místa pro pozorování ptáků dostatečně vybavit. Vhodné lokality je nutno hledat ve spolupráci obce s orgány ochrany přírody a s majiteli pozemků.

Doporučené lokality k prověření :

- oblast Písečáků v Příšovicích,
- oblouk řeky Jizery v Dolánkách v blízkosti kynologického cvičiště,
- oblouk řeky Jizery v Rakousích, tzv. Zářez Jizery
- oblast toku mezi jezy pod Železným Brodem a ve Splzově.

Záležitost vytváření pozorovacích míst je nutno důkladně zvážit a projednat s příslušnými orgány ochrany přírody. Z praktických důvodů bude nutné informovat uživatele stezky a pozorovacích míst o hnízdištích a o nutnosti omezení volného pohybu psů, aby nedocházelo ke zničení hnízdiště.

4.3. Využitelnost úseků cyklostezky pro jiné druhy nemotorové dopravy

V rámci návrhu řešení cyklotrasy Jizera jako celku a při řešení studie proveditelnosti bylo rozhodnuto, že navržená cyklotrasa bude řešena také s ohledem na její využití dalšími možnými uživateli. Zaměření na cyklistiku je prioritní a je dáno především nárůstem oblíbenosti tohoto sportu, ale také využíváním kola pro běžné cesty obyvatel regionu při cestě do zaměstnání, do školy nebo za službami.

Současně je však sledována nabídka infrastruktury pro zvyšování zdraví obyvatel a turistů a tedy tzv. infrastruktury pro aktivní trávení volného času. Protože řešené území patří k území se silnou letní víkendovou návštěvností, je vybudování této infrastruktury nutné. Předpokládá se využití především následujícími druhy uživatelů nemotorové dopravy :

- a) kolečkové brusle (in-line skating) nebo skateboard
vyžadují především krátké rovné úseky v blízkosti center s ubytováním
- b) vozičkáři a další osoby s omezením pohybu
vyžadují krátké i delší úseky v blízkosti ubytování, parkovišť nebo míst s možným nástupem na hromadnou dopravu
- c) zimní využití pro lyžaře
relativně malá náročnost na trasování, ale velká náročnost na údržbu, vzhledem k častému křížení komunikací budou využitelné jen krátké úseky a z hlediska ekonomiky cyklotrasy nebude tento druh využití podstatný

4.4. Využitelnost úseků cyklostezky pro lokální cykloturistické okruhy

Cyklotrasa Jizera je svým hlavním cílem směřována na cykloturisty a návštěvníky regionu. Kromě jízdy regionu by se měla stát součástí nabídky pro trávení aktivní dovolené v místě pobytu. Cyklotrasa v tomto případě slouží pro cestu k turistickému cíli, nebo bude součástí zdravotního okruhu, který cykloturista bude využívat jako turistický cíl.

Na základě principu výše uvedeného je zpracována orientační nabídka zapojení Cyklotrasy Jizera (cyklotrasa č. 223) do systému místních cyklotras v okolí míst, která nabízejí dlouhodobý pobyt.

4.4.1. Příšovice - Písečáky

Oblast Příšovic je napojena na lokální cyklotrasy, které směřují na východ do Českého ráje, nebo na jihozápad do oblasti Mikroregionu Jizera a směrem na Mnichovohradištsko. Cyklotrasu lze zapojit do dvou hlavních cyklookruhů:

Sychrovský cyklookruh

trasa Příšovice - Turnov (cyklotrasa Jizera) - Sychrov (č.14) - Vorklevice (č.3044) - Příšovice (č.3048)

Českorájský cyklookruh

trasa Příšovice - Mnichovo Hradiště (cyklotrasa Jizera) - Valečov (č.8150) - Kacanovy (č.4009) - Všeň (č.4012) - Příšovice (č.3048)

4.4.2. Turnov

Oblast města Turnova je cykloturistickým cílem a je navázána na celý okolí region, přednostně na Český ráj a Maloskalsko. Cyklotrasu lze zapojit do třech hlavních cyklookruhů:

Kozákovský cyklookruh

trasa Turnov - Malá Skála (cyklotrasa Jizera) - Záhoří /Kozákov/ (č.4008) - Turnov

Maloskalský cyklookruh

trasa Turnov - Malá Skála (cyklotrasa Jizera) - Frýdštejn - Turnov (č.4007)

Českorájský cyklookruh

trasa Turnov - Příšovice (cyklotrasa Jizera) - Hrubá Skála (č.4012) - Sekerovy Loučky (č.4015) - Turnov (č.4172)

4.4.3. Malá Skála

Oblast města Maloskalska je centrem stejnojmenného přírodního parku a cílem mezinárodní turistiky. Turistickými cíli jsou především okolní zříceniny hradů nebo rozhledny na Frýdštejně a Kozákově. Cyklotrasu lze zapojit do třech hlavních cyklookruhů:

Kozákovský cyklookruh

trasa Malá Skála - Záhoří /Kozákov/ - Turnov (č.4008) - Malá Skála (cyklotrasa Jizera)

Frýdštejnský cyklookruh

trasa Malá Skála - Turnov (cyklotrasa Jizera) - Frýdštejn - Malá Skála (č.4007)

Pěnčinský cyklookruh

trasa Malá Skála - Železný Brod (cyklotrasa Jizera) - Pěnčín (č.4247) - Sněhov (č.4280) - Malá Skála (č.4007)

5 - Problematické úseky navržené cyklotrasy

1. Úsek vedený po protipovodňové hrázi

Podle § 58 „Ochrana vodních děl“ odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon) je „zejména zakázáno na ochranných hrázích vysazovat dřeviny, jezdit po nich vozidly, pokud se nejedná o údržbu, s výjimkou míst k tomu určených“. Tento paragraf se vztahuje na úsek z Přepěř do Mašova. V tomto případě je nutno hledat dohodu o stabilizaci stezky a vzájemně výhodném technickém řešení, kdy stezka může současně sloužit potřebám správce toku. Kromě samotné výstavby je nutno řešit podmínky následné údržby.

2. Úseky vedené po pozemcích ve vlastnictví České republiky

Podle pravidel financování projektů z peněz Evropské unie není možné investovat do pozemků ve vlastnictví státu nebo kraje, s výjimkou opatření k tomu určených. Proto na tyto úseky nelze použít grantu ze Společného regionálního operačního programu. Jedná se především o úseky cyklotrasy vedené po pozemcích železnice (pozemky vlastní Česká republika prostřednictvím státní organizace Správa železniční dopravní cesty), pozemky ve vlastnictví Povodí Labe a.s. a vedení cyklotrasy po komunikacích II. a III. třídy (ve vlastnictví Libereckého kraje). Pro vedení cyklotrasy po těchto pozemcích je nutno využít jiných zdrojů, např. Státní fond dopravní infrastruktury.

Obdobně při značení cyklotras je nutno před vyznačením získat souhlas všech vlastníků pozemků nebo zařízení (dopravní značení, osvětlení a pod.), na kterých bude značení umístěno.

Problémem realizace projektu může být nesouhlas vlastníka s využitím svých pozemků nebo staveb pro navržené řešení. Konkrétně v úseku cyklotrasy Svijany - Turnov - Železný Brod se jedná o souhlas Správy železniční dopravní cesty s.o. s umístěním cyklotrasy na železničních pozemcích. Ohroženy by byly především úseky Rakousy - Malá Skála a Líšný - Železný Brod a přechod Jizery mezi Loužkem a Rakousy po lávce železničního mostu.

3. Komplexní pozemkové úpravy a nové úseky cyklotras

Komplexní pozemkové úpravy realizuje Ministerstvo zemědělství ČR - Pozemkový úřad, které je místně přístupné. Úpravy jsou prováděny na základě žádosti vlastníků nebo obcí a jsou prováděny postupně tak, jak se stíhají žádosti vyřizovat v rozsahu 2 - 3 provedených úprav ročně. S realizací pozemkových úprav jsou prozatím pouze omezené zkušenosti. V řešeném území jsou realizovány pozemkové úpravy do úrovně návrhu ve Všeni. Součástí je návrh vybudování polní cesty z Mokrého do Přepěř.

Při realizaci komplexní pozemkové úpravy jsou tyto úpravy hrazeny z fondů EU a ze státního rozpočtu, pokud se jedná o polní cesty. Proto v rozpočtu úpravy úseku Mokřý - Přepěře není uvedena žádná částka. Předběžně se předpokládá, že v optimistické variantě by se polní cesta mohla realizovat v letech 2006 nebo 2007. Konkrétní datum není stanoveno.

4. Úseky navržené v zátopovém území řeky Jizery

Z hlediska českého práva vybudování cyklotrasy nebo cyklostezky v záplavovém území není překážkou a je možné jejich budování, doporučuje se umístění mimo aktivní záplavové zóny (tedy pouze v pasivní zóně). problematickým je umístění lávky, protože podpěry lávky se již stávají překážkou a mohou teoreticky způsobit zachycení kmenů nebo unášených předmětů a následně zvýšení úrovně hladiny toku. Tento záměr je proto nutné detailně konzultovat s majitelem a správcem vodního toku v době přípravy trasy.

Podle pravidel financování projektů z peněz Evropské unie je nutno dokládat stav investice minimálně 5 let po ukončení realizace projektu. Nositel dotace a příjemce podpory se zavazuje, že minimálně v tomto období bude projekt udržovat. Problém může nastat, pokud povodeň část cyklotrasy poničí a obce nebudou mít prostředky pro obnovu díla. V tom případě by zřejmě muselo dojít k vrácení dotace. Před realizací je nutno prověřit, zda v tomto případě postačí pojištění stavby.

5. Vedení Krajířovou ulicí v Turnově

Již v rámci zpracování Generelu cyklodopravy města Turnov bylo navrženo řešení cyklotrasy Jizery ve městě obousměrným vedením cyklotrasy jednosměrnou Krajířovou ulicí s omezením parkování automobilů na jedné straně. Toto řešení by částečně omezilo zásobování - zboží by se muselo přenášet přes ulici, zásadní dopad na organizaci motorové dopravy by však nemělo. Naopak cyklistická a pěší doprava by se odehrávala na severozápadní straně ulice blíže k obchodům.

S navrženým řešením nesouhlasí Policie ČR, dopravní inspektorát v Semilech, a je nutno hledat kompromisní řešení. Ze strany Policie ČR byla akceptována varianta vedení cyklistů ve směru do ulice Trávnice jednosměrnou Krajířovou ulicí, vedení v opačném směru ulicí Trávnice do Palackého, souběžně v Palackého ulici ke křižovatce s Krajířovou ulicí a dále ulicí Koňský trh. Toto řešení je v rámci městských vztahů přijatelné, jako výhled však doporučujeme nadále sledovat obousměrné vedení cyklistů Krajířovou ulicí.

6. Vybudování lávky přes Jizeru ve Splzově

Nepřímou součástí projektu je propojení pravého a levého břehu Jizery novou lávkou pro pěší a cyklisty ve Splzově pro zpřístupnění oblasti penzionu a stanového tábora. Odůvodnění záměru je součástí předešlého textu. Problémem umístění je využití zařízení jezu ve Splzově, které je ve vlastnictví majitele vodního díla (společnost Liglass a.s.) a zasahuje se do vlastnictví vlastníka vodního toku. Zvláště nutné zabezpečení stávajícího zařízení je podmínkou pro realizaci lávky. Předpokládá se, že na pravém břehu Jizery vznikne propojení pro pěší jak k penzionu, tak ke stanovému táboru. Na toto propojení by měly být přemístěny také pěší turistické trasy.

7. Vjezd cyklotrasy do Železného Brodu

Řešení dopravní problematiky na území města Železný Brod, především v jeho zastavěné části, je letitým problémem města. Územím prochází komunikace I. třídy (I/10), která je zatížena místní i tranzitní dopravou, a šířkové parametry území a zástavby neumožňují rozšiřování komunikace nebo přidání pruhů pro bezmotorovou dopravu. Tato otázka již byla problémem řešeným územními plány v minulosti a také je řešena návrhem nového územního plánu. Dosud však není řešena cyklistická doprava jako samostatný prvek.

Na vjezdu do města se střetává několik problémů, které je nutno vyřešit :

- geografické parametry území - úzké údolí toku řeky Jizery,
- záplavové území Jizery - většina stezek pro pěší je vedena pod úrovní záplavové hladiny,
- alternativní přístupové cesty vedou po soukromých pozemcích
- alternativní přístup kříží komunikaci I. třídy a není vyřešeno propojení nám. 3. května a nábřeží Obránců míru.

6 - Provoz a údržba cyklotrasy

V rámci jednání o výstavbě cyklotrasy Jizera dosud nebyla zmíněna otázka provozu a údržby cyklotrasy. V rámci vyhledávací studie není tato otázka podstatná, ale je nutno ji pečlivě zvážit v případě, že se pro realizaci nositel projektu rozhodne využít strukturální fondy EU. V podmínkách podání žádosti o dotaci je obsažen i návrh na zabezpečení provozu a údržby realizovaného projektu.

Tato činnost obnáší především :

- údržba povrchu komunikace,
- údržba dopravního značení (zde je možná spolupráce s tzv. Cyklopartnery Libereckého kraje, kdy Liberecký kraj přispívá na údržbu a obnovu značení),
- údržba zařízení cyklotrasy,
- jarní odklizení listí, klestí a předmětů z tělesa cyklotrasy.

Nabízejí se následující možnosti :

- 1) Nositel projektu bude formálním provozovatelem a údržbářem cyklotrasy, součinnost mezi obcemi bude zajištěna smlouvami mezi obcemi a nositelem projektu.
- 2) Bude vytvořen dobrovolný svazek obcí, který bude provádět udržovací práce v rozsahu, který si stanoví.
- 3) Bude vytvořeno občanské sdružení, kde je možné sdružení fyzických osob, obcí a právnických osob. Režim je obdobný jako v bodě 2, jen je možné zapojení více subjektů. Majetek by zůstal ve vlastnictví nositele projektu.

V uplynulém období se preferovala především forma dobrovolného svazku obcí, protože v případě žádosti a investice se jedná o investici obcí. Stále oblíbenější formou je však vznik občanského sdružení, a to především s ohledem na jednoduchost založení sdružení, nenákladnou činnost a možnost zapojení jiných než obecních subjektů.

7 - Přílohy

- Příloha č. 1 - Schematický zákres do mapy regionu
- Příloha č. 2 - Odhad délky úseků cyklotrasy
- Příloha č. 3 - Zákres vedení cyklotrasy městem Turnov
- Příloha č. 4 - Zákres vedení cyklotrasy městem Železný Brod
- Příloha č. 5 - Fotodokumentace (pouze na CD)
- Příloha č. 6 - Celkové schéma (pouze na CD, vloženo do textu str. 3)
- Příloha č. 7 - Zákres do mapy - prezentace (pouze CD, součást prezentace)

V Turnově 31.3.2005